

Flora en fauna quickscan

Moleneind 45 te Kortenhoef

Rapportnr.
Auteur
Opdrachtgever
Contactpersonen

Datum uitgave

2018-N40
S.D. Elzerman
Van Riezen & Partners
Dhr. H. van der Laan De Vries &
Dhr. D. de Graaf
19 december 2018

Methodiek

De flora en fauna quickscan richt zich op de drie hoofdstukken van de Wet natuurbescherming. In het kader van de soortenbescherming is een veldinventarisatie in combinatie met een bureauonderzoek uitgevoerd. Het (potentiële) voorkomen van een beschermde plant- of diersoort is hierbij zoveel mogelijk in kaart gebracht. Middels een bureauonderzoek zijn actuele verspreidingsgegevens van beschermde soorten verzameld. Dit levert een lijst met beschermde soorten op die in de omgeving voorkomen.

Vervolgens is met een eerste veldinventarisatie, op 19 oktober 2018, in detail het plangebied onderzocht, waarbij gekeken is naar de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en de functie die het gebied kan vervullen voor deze soorten. Bij het veldbezoek is het terrein lopend doorkruist. Voor soorten, die ten tijde van het veldbezoek niet actief waren, is op basis van het voorkomen en biotoop een inschatting gemaakt over de geschiktheid van de lokale situatie. De weersomstandigheden (bewolgingsgraad 3/8, 7-8°C, 2Bft. Noordoost) waren tijdens het veldbezoek voldoende om een gedegen beeld van de situatie te krijgen. Op 8 november 2018 is een aanvullende controle uitgevoerd om onder de dakpannen te kijken voor nesten van Huismussen *Passer domesticus* (zie 'Resultaten'). Deze controle is uitgevoerd onder vergelijkbare weersomstandigheden als het eerste bezoek (bewolgingsgraad 2/8, 6°C, 2Bft. Zuidoost).

In veel gevallen kan door een quickscan de aanwezigheid worden vastgesteld of uitgesloten. Het kan echter voorkomen dat vervolgonderzoek nodig is om het voorkomen van een beschermde plant of diersoort te kunnen bepalen. Een quickscan kan in principe op elk moment van het jaar worden uitgevoerd en is gericht op alle beschermde soortgroepen. Vervolgonderzoek moet worden afgestemd op de periode van het jaar dat de beschermde soort(groep) actief is. De trefkans op een bepaalde soort is dan het grootst, waardoor het onderzoek effectief kan worden uitgevoerd. De juiste periode is afhankelijk van de te onderzoeken soort(groep)(en).

In het kader van de gebiedsbescherming (Art. 2.1-2.11 uit Wnb) is een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij wordt een analyse gemaakt van de te verwachten externe effecten die optreden als gevolg van de werkzaamheden, de nieuwe inrichting van het terrein en het toekomstige gebruik van het plangebied. De analyse richt zich op effecten op beschermde natuurgebieden van het Europese netwerk Natura 2000 en het NatuurNetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Wanneer wezenlijke effecten te verwachten zijn dan kan dit aanleiding vormen tot vervolgonderzoek, zoals het berekenen van de stikstofdepositie.

De bescherming van bossen, bomenlanen en monumentale bomen buiten de bebouwde kom is geregeld in Art. 4.1-4.7 uit de Wnb. Binnen de quickscan wordt getoetst of het kappen van bomen in het plangebied leidt tot een overtreding van deze regelgeving. Als dat het geval is dan moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor bomen binnen de bebouwde kom kan een gemeente zelf bepalen of hier voorwaarden aan het kappen verbonden zijn. Mogelijk is in sommige situaties een kapvergunning nodig.

Wet- en regelgeving

Dit onderzoek richt zich op de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze wet heeft per 1 januari 2017 de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. Hieronder is een overzicht gegeven van de Zorgplicht en verbodsbepalingen in de nieuwe wet.

De Wnb verschilt van de oude wetten in de formulering van de Algemene Zorgplicht en de verbodsbepalingen. Daarnaast verschilt de lijst van beschermde soorten dieren en planten van de Flora- en faunawet.

Algemene Zorgplicht (Art. 1.11)

In beginsel zijn alle in Nederland in het wild levende dieren en planten beschermd. De bescherming wordt vormgegeven door verbodsbepalingen en een Algemene Zorgplicht. De Wnb richt zich op de bescherming van soorten en gebieden. Echter, de intrinsieke waarde van elk individueel dier en plant wordt wel erkend. Mensen mogen hier dus niet onzorgvuldig mee omgaan.

Vanuit deze gedachte is de Zorgplicht opgesteld:

- *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.*

- De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De Zorgplicht is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Verbodsbepalingen (Art. 3.1 t/m 3.10)

De bescherming van planten en dieren is gebaseerd op het 'Nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen, dat in principe werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect mogen hebben op beschermde flora en fauna, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen.

Wanneer de activiteiten geen negatief effect hebben op de flora en fauna dan is geen ontheffing nodig. In veel gevallen is dat echter moeilijk vooraf te bepalen. Daarom wordt vaak vooraf het voorkomen van beschermde soorten in kaart gebracht door een ecologisch adviseur. Hiermee wordt niet alleen de aanwezigheid van een soort binnen de projectlocatie bepaald, maar ook het gebiedsgebruik en daarmee het effect van de activiteiten.

In de Wnb zijn de verbodsbepalingen gekoppeld aan de verschillende beschermde soorten vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en internationale verdragen. De verbodsbepalingen, die in het kader van een flora en fauna quickscan van belang zijn, worden besproken in Artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb:

Artikel	Verbodsbepalingen
3.1	Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden, te vangen en te verstoren. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen, weg te nemen, rapen en onder zicht te hebben. <i>(Soorten genoemd in de Vogelrichtlijn)</i>
3.5	Het is verboden in het wild levende dieren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren. Het is verboden eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen. Het is verboden de voortplantingsplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen. Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. <i>(Soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn)</i>
3.10	Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers opzettelijk te doden, te vangen, de vaste verblijf- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen. Het is verboden vaatplanten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen, of te vernielen. <i>(Aangewezen soorten in de bijlage, onderdeel A & B van de Wet Natuurbescherming)</i>

De Wnb deelt beschermde flora en fauna in drie groepen in:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (Vogelrichtlijn).
- Alle internationaal beschermde flora en fauna (die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn).
- Alle nationaal beschermde flora en fauna (die genoemd zijn in Bijlage A & B van Wnb).
- Bij de laatste twee punten gaat het om de bescherming van verschillende inheemse soorten vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers, sporenplanten en vaatplanten in Nederland.

De drie gedefinieerde groepen hebben hetzelfde beschermingsniveau in de Wnb. Het is noodzakelijk om voor alle ruimtelijke ontwikkelingen en werkzaamheden een ontheffing aan te vragen indien beschermde flora en/of fauna in de projectlocatie aangetroffen of aangetoond is.

Vogels

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten worden in beginsel gelijkwaardig beschermd. Het is in het algemeen verboden om vogels te doden, te verontrusten, hun nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren. In de praktijk gaat het met name om werkzaamheden gedurende het broedseizoen. Buiten het broedseizoen zullen veel activiteiten minder problemen geven voor de meeste vogelsoorten. Uitzondering hierop vormt een selectie aan vogelsoorten die jaarrond bescherming genieten (Ministerie van LNV, 2009). De nesten van deze soorten mogen ook buiten het broedseizoen niet verstoord worden. De jaarrond beschermde vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën. Voor de soorten uit de vijfde categorie geldt alleen onder specifieke omstandigheden een ontheffingsplicht.

Voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen dieren

Naast de dieren zelf worden ook hun voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. Onder een voortplantingsplaats wordt niet alleen een nest van een vogel of kolonieverblijf voor vleermuizen verstaan, maar ook de functionele omgeving. Sommige faunasoorten zijn zeer kritisch wat betreft hun foerageerplek of slaapplek. Zij stellen specifieke eisen aan het leefmilieu en kunnen ook moeilijk overschakelen op een veranderde situatie. Indien werkzaamheden invloed hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Vrijstellingsregeling van de verboden

Voor internationaal en nationaal beschermde soorten geldt in sommige gevallen een algemene vrijstelling voor werkzaamheden. Iedere provincie heeft apart bepaald welke flora en fauna valt onder deze vrijstellingsregeling (Provinciale Staten van Noord-Holland, 2016b).

De vrijstelling geldt voor de volgende werkzaamheden:

- De ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- Bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Vallen de activiteiten onder één van deze noemers dan is de vrijstellingsregeling van de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbeheer van toepassing. Als geen sprake is van dit type werkzaamheden dan is toch een ontheffingsaanvraag nodig. De Algemene Zorgplicht blijft in alle gevallen wel van kracht.

Natura 2000 en NatuurNetwerk Nederland (NNN)

Om de achteruitgang van de biodiversiteit in Europa te stoppen worden belangrijke natuurgebieden met elkaar verbonden. Dit netwerk van Europese natuurgebieden is Natura 2000. De wettelijke bescherming van Natura 2000-gebieden in Nederland is verankerd in de Wet Natuurbescherming. Natura 2000-gebieden worden beschermd op basis van het voorkomen van bepaalde soorten flora en fauna en/of waardevolle landschappen. Projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling mogen geen negatieve invloed hebben op de doelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Hierbij dient ook de 'externe werking' van een buiten het Natura 2000-gebied gelegen project op het beschermde natuurgebied getoetst te worden.

Het NatuurNetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur) vormt een uitbreiding op het Natura 2000-netwerk binnen Nederland. Binnen het NNN liggen niet alleen beschermde natuurgebieden, maar ook landbouwgebieden die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en grote wateren, zoals de kustzone van de Noordzee en Waddenzee. Door deze gebieden met verbindingzones aan elkaar te koppelen ontstaat een netwerk waar uitwisseling kan plaatsvinden tussen flora en fauna. Op deze manier kan de Nederlandse biodiversiteit worden ondersteund. Het NNN is niet in zijn geheel door een wettelijke kader beschermd, maar door een beleidskader

(Ministerie van LNV en VROM en de provincies, 2006). In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (2018) heeft de provincie Noord-Holland beschreven op welke wijze invulling gegeven wordt aan de bescherming van de NNN.

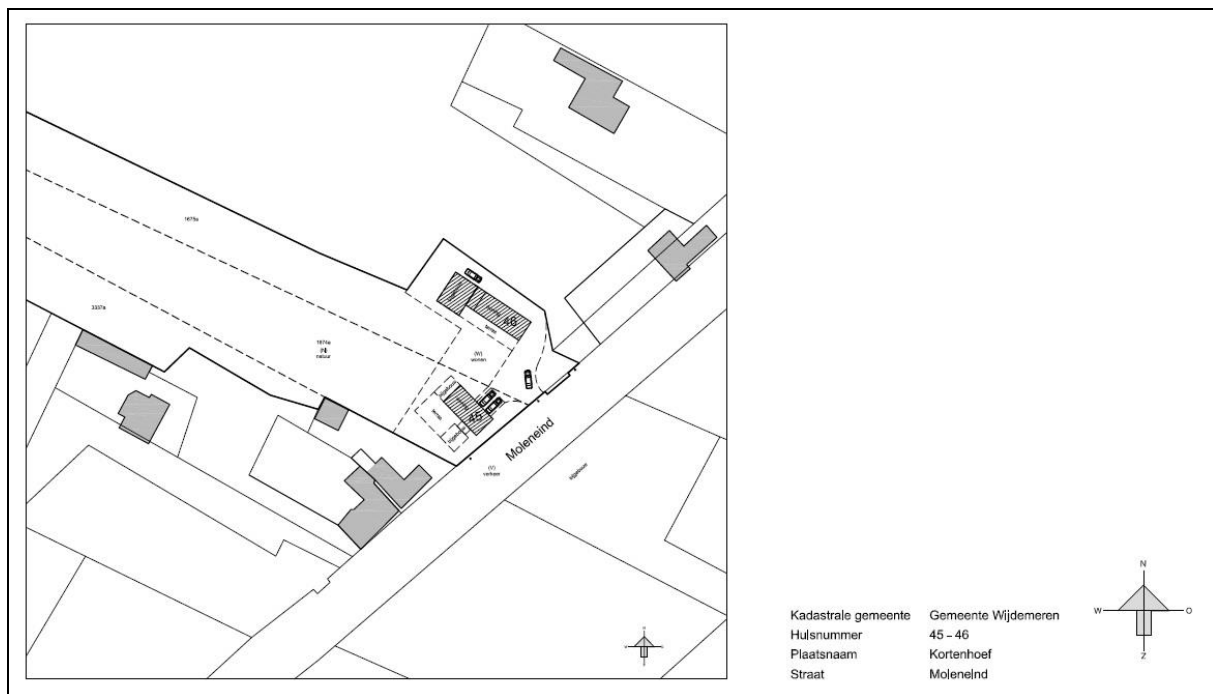
Beschermde houtopstanden

Het derde hoofdstuk van de Wet natuurbescherming heeft betrekking op houtopstanden en is een vervanging van de voormalige Boswet. Monumentale bomen en bospercelen worden wettelijk beschermd. Het is niet toegestaan om deze bomen zomaar te kappen. Gemeenten hebben de bevoegdheid om eigen regelgeving op te stellen voor bomen binnen de bebouwde kom. De regels voor de kapvergunning vallen buiten de reikwijdte van dit onderzoek. Deze informatie kan worden opgevraagd bij de betreffende gemeente.

Geplande ruimtelijke ontwikkeling

Het plan is om de bestaande woning te vervangen door nieuwbouw, de indeling van het terrein aan te veranderen en de kadastrale percelen aan te passen (Maxim Winkelaar Architects bv, 2018). Het Masterplan betreft een herinrichting van de kadastrale percelen 1673, 1674, 1675 en 1799. De huidige woning (huisnr. 45) en een tuinhuisje staan op perceel 1673. Op perceel 1799 staat de woning van nr. 46 met een bijbehorende schuur en carport. Beide kadastrale percelen hebben de functie 'wonen'. De twee andere percelen zijn bestemd als 'natuur' en hebben momenteel een groene inrichting als tuin. Het plan is om de woning van nr. 45 te vervangen door een nieuwe vrijstaande woning. Deze wordt in het zuidwestelijke deel van het perceel gepositioneerd. De woning van nr. 46 wordt ook vervangen door nieuwbouw. Hier komt de nieuwbouw echter op hetzelfde bouwvlak als de huidige bebouwing. Voor deze ontwikkeling was ten tijde van de quickscan een sloopvergunning verleend.

De verplaatsing van de woning nr. 45 maakt het mogelijk om de kadastrale percelen te herverdelen (Figuur 2). Het voorstel is om het noordelijke deel van de gezamenlijke percelen bij nr. 46 te betrekken en de zuidelijke percelen aan nr. 45 te laten behoren. In verband met de verkeersveiligheid wordt de afstand van de nieuwe woning tot de weg groter dan in de huidige situatie.

Figuur 2. Nieuwe indeling van het plangebied. De woning langs de weg is verplaatst van het noordoostelijke deel van het perceel naar het zuidwestelijke deel.

Resultaten

Het plangebied is beschreven aan de hand van de landschappelijke en ecologische kenmerken. Vervolgens worden de aangetroffen en, indien van toepassing, de te verwachten soorten behandeld.

Beschrijving huidige situatie plangebied

De quickscan was gericht op het kadastrale perceel van Moleneind 45 (perceel 1673). Het perceel bestaat uit een woning in het noordoostelijke deel van het terrein en een tuinhuisje in het zuidwestelijke deel. Daartussen is het voornamelijk ingericht als tuin met een onverhard pad naar het achter Moleneind 45 gelegen erf van huisnummer 46.

De woning staat aan de Moleneind, dat een verbindingsweg vormt tussen de provinciale wegen N201 en N403 (Figuur 1). De tuin loopt in westelijke richting door tot de bosrand. De tuin wordt met bosschages en enkele bomen gescheiden van een grasveld tot aan de bosrand doorloopt. Ten westen van het plangebied liggen de Loosdrechtse Plassen.

De woning dateert uit het begin van de twintigste eeuw en was ten tijde van de quickscan nog in gebruik als woonhuis (Figuur 3). De woning bestaat uit twee woonlagen met aan de zuid- en westkant een uitbouw (Figuur 4). Op de eerste verdieping van het huis is aan de achterzijde een dakkapel. Het dak loopt hier met een holle knik van het woonhuis over in de uitbouw. De uitbouw aan de zuidkant vormt onderdeel van de woonkamer en staat haaks op de muur van het woonhuis. De andere uitbouw wordt gebruikt als hal en bijkeuken. De gevels bestaan uit bakstenen, die wit geverfd zijn. Alleen bij de uitbouw aan de achterzijde is dat niet het geval. De muren bevatten geen open stootvoegen. Het zadeldak is belegd met OVH-dakpannen ('Opnieuw Verbeterde Holle pan'), waarvan de nokpannen gemetseld zijn. De schuin aflopende dakdelen van de uitbouwen bevatten dezelfde dakpannen. De goot is met een houten daklijst afgewerkt. Een aantal ramen is voorzien van houten luiken, die permanent open staan.

Figuur 3. Het woonhuis van Moleneind 45 gezien van de weg.

Figuur 4. De woning heeft aan de achterzijde een dakkapel en aan twee zijden een uitbouw.

Aan de andere kant van het terrein staat een klein tuinhuisje van circa 49 m². Het staat enigszins verborgen aan de rand van de tuin (Figuur 5). Het is opgebouwd uit de gepotdekselde houten planken met veel ramen en is vanaf één zijde toegankelijk (Figuur 6). Op het dak liggen oranje, platte dakpannen ('Stormpan') die bedekt zijn met veel mos en bladeren.

De tuin heeft een verwilde indruk door achterstallig onderhoud. Een heg vormt de erfscheiding langs de weg. Het voorste deel van de tuin wordt door struweel en enkele bomen gescheiden van het grasveld. Het grasveld loopt enkele tientallen meters door naar het westen tot bij de perceelgrens langs de bosrand (Figuur 12).

Figuur 5. Overzicht van de voortuin met het tuinhuisje.

Figuur 6. Het tuinhuisje in het plangebied.

Soortenbescherming

Vogels – jaarrond beschermde soorten

Van een selectie aan vogels zijn het nest en de vaste verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit betekent dat ook buiten het broedseizoen deze locatie niet aangetast mag worden. Eén van die soorten is de Huismus.

Tijdens beide veldbezoeken waren in het plangebied diverse Huismussen aanwezig. Bij aankomst van het eerste veldbezoek, dat in de ochtenduren is uitgevoerd, zat een groepje van circa 15 stuks in de struiken en heg langs de weg (Figuur 11). Gedurende het bezoek verspreidden ze zich over het plangebied en de omringende percelen. Ook bij het tweede bezoek waren mussen aanwezig op het terrein. Het ging toen ook om meerdere vogels. Het exacte aantal was moeilijk te bepalen, omdat er veel uitwisseling was met de andere tuinen langs de Moleneind. De woning is geschikt voor nesten. De Huismussen kunnen via de regengoot onder de dakpannen kruipen (Figuur 10). Op het dakbeschot kunnen ze nestelen. Bij het vervolfbezoek zijn de dakpannen gelicht om op het dakvlak te kunnen zoeken naar nesten. Dit leverde in totaal 11 nesten op, verdeeld over de voorzijde van het dak (4 nesten), de uitbouw aan de zuidzijde (2 nesten) en de uitbouw aan de achterzijde (5 nesten). Deze nesten waren nog dusdanig in tact dat ze mogelijk afgelopen broedseizoen gebruikt zijn. Het aantal nesten dat daadwerkelijk in één broedseizoen gebruikt wordt kon niet worden bepaald. Onder de dakpannen werden daarnaast nog 4 oude nesten gevonden. Het nestmateriaal van deze nesten lag verspreid over het dakvlak; het vormde geen nestkommetje meer. Deze nesten zijn dus al langere tijd niet meer in gebruik geweest en waarschijnlijk al vervangen door nieuwbouw. Het dak van het tuinhuisje is ongeschikt, omdat hier platte dakpannen op liggen waar geen nest onder past. Bovendien wordt de toegang vanaf de regengoot belemmerd door een houten balkje onder de eerste rij dakpannen.

Vanwege de samenhang tussen een aanbod aan nestgelegenheid, schuilplekken en voedsel zijn deze landschappelijke functies allen beschermd (BIJ12, 2017).

Figuur 7. Eén van de gebruikte nesten van Huismus op het dak van de woning.

Figuur 8. Voorbeeld van oud nest, niet afgemaakt nest of losse verzameling nestmateriaal.

Een andere jaarrond beschermde soort, die in gebouwen broedt, is de Gierzwaluw *Apus apus*. Deze soort nestelt, net als de Huismus, onder dakpannen op het dakbeschoot. Een opening tussen twee dakpannen of tussen de dakgoot en de buitenmuur kan voldoende zijn voor een Gierzwaluw om toegang te bieden tot het dakbeschoot. Ten tijde van het veldbezoek was het broedseizoen ten einde en waren de Gierzwaluwen reeds in hun overwinteringsgebieden in Afrika (SOVON, 2002). Op de dakvlakken van de woning sluiten de dakpannen op elkaar aan. Hier zijn geen openingen tussen voor een Gierzwaluw om tussen te kunnen kruipen. Een potentiële nestlocatie voor de Gierzwaluw moet een vrije aanvliegroute hebben, omdat ze vliegend hun nestplaats bereiken. De toegang moet ook op voldoende hoogte zijn. Het woonhuis biedt deze mogelijkheden niet. De dakgoot sluit naadloos aan op de buitenmuren (Figuur 9). De dakvlakken van beide uitbouwen zijn op onvoldoende hoogte om gebruikt te worden door Gierzwaluwen. Bovendien sluiten de dakpannen op deze dakvlakken op elkaar aan. Het dak van het tuinhuisje is te laag en te verscholen tussen het groen om door Gierzwaluwen gebruikt te kunnen worden.

Het groen binnen het plangebied is te beperkt voor de beschermde vogels die in bomen nestelen. Het gaat om een aantal roofvogels, uilen en de Roek *Corvus frugilegus*. Het is niet uitgesloten dat een roofvogel als Buizerd *Buteo buteo*, Sperwer *Accipiter nisus* of Havik *Accipiter gentilis* in het laagveenbos ten westen van het plangebied broedt. Maar deze broedgelegenheid wordt niet aangetast door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied.

Figuur 9. De daklijst sluit aan op de buitenmuur van de woning.

Figuur 10. Het dak aan de achterzijde van de woning met de uitbouw.

Vogels – jaarrond beschermde soorten categorie 5

Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Bij de veldbezoeken zijn uit deze categorie Grote bonte specht *Dendrocopos major*, Koolmees *Parus major* en Pimpelmees *Cyanistes caeruleus* in (de directe omgeving van) het plangebied waargenomen. De enkele bomen op het terrein bieden broedgelegenheid voor deze soorten, maar in de wijde omtrek zijn voldoende alternatieven voorhanden. Bovendien zijn slechts een drietal bomen binnen het plangebied geschikt, dus het gaat ook niet om grote aantallen broedvogels. Voor geen van de waargenomen soorten zijn zwaarwegende ecologische redenen om van een ontheffingsplichtige situatie te spreken.

Overige vogels

Buiten de jaarrond beschermde soorten is ook gekeken naar de overige aanwezige vogels. De veldbezoeken zijn buiten het broedseizoen uitgevoerd, maar de aanwezige vogels geven een beeld van de potentiële broeders binnen het plangebied. Het gaat in dit geval om Roodborst *Erithacus rubecula*, Merel *Turdus merula*, Zanglijster *Turdus philomelos*, Winterkoning *Troglodytes troglodytes* en Appelvink *Coccothraustes coccothraustes*. Laatstgenoemde soort zal niet binnen het plangebied broeden, maar de bossen rondom in de Loosdrechtse Plassen bieden wel geschikt broedbiotoop (Sovon, 2018). De overige soorten kunnen in de tuin of één van de naastgelegen tuinen tot broeden komen. Maar het kunnen ook wintergasten van elders zijn. Het onderzoek is namelijk tijdens de herfsttrek uitgevoerd. Dit is een periode dat veel vogels zich door het gebied verplaatsen. Zo waren ook groepen Koperwieken *Turdus iliacus* en Kramsvogels *Turdus pilaris* in de omgeving van het plangebied aanwezig. Deze vogels zijn wintergasten in Nederland. De tuin in het plangebied is dus geschikt als broedbiotoop voor een aantal soorten, maar het was niet mogelijk om vast te stellen welke vogels daadwerkelijk lokale broedvogels waren.

Alle broedende vogels zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor het verwijderen van de bomen en struiken is het daarom raadzaam om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen duurt globaal van 15 maart tot 15 juli. In deze periode is het verboden om opzettelijk vogels, hun eieren en hun nesten te verstoren en te vernielen (Art. 3.1). Het rooien van een boom of verwijderen van de struiken is daarom niet toegestaan indien hier op dat moment gebroed wordt, ongeacht welke inheemse vogelsoort het betreft.

Figuur 11. Een Huisemus in één van de struiken in de tuin van Moleneind 45.

Figuur 12. Het grasveld in het westelijke deel van het plangebied.

Zoogdieren – vleermuizen

Van de strikt beschermde zoogdieren op basis van de Europese Habitatrichtlijn uit de Wnb moest op basis van de verspreiding en het biotoop vooral rekening gehouden worden met vleermuizen (Broekhuizen *et al.*, 2016). De Loosdrechtse Plassen zijn ook geschikt voor Europese otter *Lutra lutra*, maar deze is tot op heden nog niet vastgesteld. Het is bovendien een schuw dier, waardoor het niet snel in het plangebied zal verschijnen. Daarnaast heeft de ruimtelijke ontwikkeling betrekking op het verplaatsen van de woning. Dit is het minst aantrekkelijk deel van het terrein. Als een Europese otter

in de Loosdrechtse Plassen leeft dan zal die zich vooral in de oeverzone en onbebouwde delen van het gebied ophouden.

Wat betreft vleermuizen is de bescherming van drie gebiedsfuncties van belang om te analyseren. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vaste vliegroutes. Naast de dieren zelf zijn ook deze gebiedsfuncties beschermd, omdat een aantasting hiervan een direct negatief effect kan hebben op de staat van instandhouding van de soort. Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats verkiezen in gebouwen of in bomen. Dit is afhankelijk van de soort en tijd van het jaar (Limpens *et al.*, 1997). Vleermuissoorten die in gebouwen verblijven zijn onder andere Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, Laatzvlieger *Eptesicus serotinus* en Meervleermuis *Myotis dasycneme*. Deze soorten komen allen wijdverspreid in de regio voor (Zoogdierverseniging, 2018). Voor de Meervleermuis hebben de Loosdrechtse Plassen als onderdeel van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen instandhoudingsdoelstellingen (Ministerie van Economische Zaken, 2015). Een geschikte verblijfplaats, zoals een open spouwmuur, heeft altijd een vrij aan- en uitvliegpunt, een temperatuurgradiënt en geschikte vochtigheidsgraad nodig. De woning is gebouwd in het begin van de twintigste eeuw. Het heeft geen open spouwruimte. Er zijn geen spleten, kieren of andere openingen die toegang bieden tot een geschikte binnenruimte (Figuur 3). De houten daklijst om de dakgoot sluit naadloos aan op de buitenmuur (Figuur 9). Tussen de dakpannen zijn ook geen openingen waar een vleermuis tussen kan kruipen. Bij de controle van het dak zijn geen sporen van vleermuizen gevonden. Naast enkele ramen zijn openstaande luiken. De ruimte achter de houten luiken kan tijdelijk gebruikt worden door een vleermuis, maar de ruimte tot de muur is op veel plekken minder dan een centimeter. Dit maakt het erg smal voor een vleermuis. Achter alle luiken is gekeken of hier vleermuizen aanwezig waren, maar dat was niet het geval. Het tuinhuisje is te klein en laag voor een vleermuis (Figuur 6). Bovendien ontbreken ook hier openingen die toegang bieden tot een besloten binnenruimte in de muur of op het dak. Een verblijfplaats van een vleermuis kan dan ook worden uitgesloten.

De Loosdrechtse Plassen vormen een zeer belangrijk foerageergebied voor de Meervleermuis en andere soorten vleermuizen. Het plangebied maakt hier slechts een zeer beperkt onderdeel van uit. De groene inrichting van de tuin maakt het geschikt voor een enkele vleermuis om te foerageren, maar het wegnemen van dit perceel heeft een verwaarloosbaar effect op de mogelijkheden voor vleermuizen. Bovendien is de toekomstige inrichting van het terrein en het gebruik vergelijkbaar met de huidige situatie. Het plangebied blijft ingericht als tuin rondom een vrijstaande woning. Veel kleine vleermuissoorten, zoals de Gewone dwergvleermuis, zijn afhankelijk van groene lintvormige landschapselementen, zoals houtwallen, bomenrijen en watergangen, voor hun oriëntatie in de omgeving. De watergang ten oosten van de weg vormt bijvoorbeeld een potentiële vliegroute voor vleermuizen. De geplande herinrichting van het plangebied heeft niet tot gevolg dat een lijnvormig landschapselement onderbroken wordt. Een negatief effect op potentiële vaste vliegroute kan dan ook worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) wilde zoogdieren waargenomen. Het is niet uitgesloten dat het gebied wel gebruikt wordt door verschillende soorten die vallen onder de bescherming van Art. 3.10 uit de Wnb. Dit wetsartikel beschermt een selectie aan 'nationaal beschermde soorten' of 'overige soorten'. Het gaat bijvoorbeeld om algemeen voorkomende muizensoorten, Egel *Erinaceus europaeus* of kleine marterachtigen Wezel *Mustela nivalis* en Bunzing *Mustela putorius*. Deze soorten komen in de omgeving van het plangebied voor (Broekhuizen *et al.*, 2016) en kunnen het terrein gebruiken om te foerageren. De kans op een verblijfplaats is klein, vanwege de beperkte omvang van het perceel. Het struweel biedt echter wel mogelijkheden hiertoe.

De meeste van deze zoogdieren staan op de vrijstellingslijst van de provincie Noord-Holland. Dit houdt in dat deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, maar nog wel de Zorgplicht van toepassing is (Provinciale Staten van Noord-Holland, 2016). De kleine marterachtigen zijn niet vrijgesteld van een ontheffing, maar de kans op een verblijfplaats op het terrein is redelijkerwijs uit te sluiten vanwege de beperkte mogelijkheden en verstoring door het dagelijkse gebruik. Op korte afstand van het plangebied is veel biotoop dat veel geschikter is.

Vaatplanten

De tuin is grotendeels ingericht met aangeplante (gecultiveerde) planten en struiken. Het werd tot enkele jaren geleden ook onderhouden als tuin. Nu waren de struiken al lange tijd niet meer gesnoeid en hadden wilde planten ('onkruiden') zich gevestigd. Vanaf de woning loopt een wandelpad naar het tuinhuisje. Het terrein is voedselrijk en vochtig. Het westelijke deel van het perceel bestaat uit eentonig grasland dat regelmatig gemaaid wordt. De scheiding tussen het grasveld en de rest van de tuin wordt

gevormd door gemengde haag van struiken, bamboe en enkele bomen (1 Schietwig *Salix alba*, 2 Gewone essen *Fraxinus excelsior*). De Gewone essen hadden tekenen van de essentaksterfte. Beschermde soorten zijn vanwege het gebiedsgebruik en onderhoud niet te verwachten.

Reptielen en amfibieën

In de Loosdrechtse Plassen leven amfibieën en reptielen, waarvan de Heikikker *Rana arvalis* en Rugstreeppad *Epidalea calamita* strikt beschermd zijn (RAOVON, 2018; Creemers & van Delft, 2009). Beide soorten komen in lage dichtheden in het natuurgebied voor. De oeverzone nabij het plangebied is niet erg geschikt voor beide amfibieën, omdat het grotendeels begroeid is met bos. Dit verkleint de kans dat één van beide soorten in de directe omgeving van het perceel voorkomt.

De overige soorten, waaronder Gewone pad *Bufo bufo*, Bruine kikker *Rana temporaria*, Kleine watersalamander *Lissotriton vulgaris* en Ringslang *Natrix natrix*, vallen onder de 'nationaal beschermde'/'overige' soorten van Art. 3.10 uit de Wnb. Deze soorten zijn in Noord-Holland vrijgesteld van een ontheffing (Provinciale Staten van Noord-Holland, 2016).

Zowel de amfibieën als de Ringslang zijn gebonden aan het water, maar gebruiken ook landhabitat. Het is niet uitgesloten dat een individu van deze soorten op enig moment tussen de planten in het plangebied voorkomt. Daarom moet het verwijderen van de beplanting uit de tuin met zorg uitgevoerd worden. Bij de werkzaamheden moet redelijkerwijs voorkomen worden dat dieren getroffen worden.

Overige soortgroepen

Voor de strikt beschermde soorten van andere soortgroepen (insecten, vissen, ongewervelden, weekdieren) wordt het plangebied op basis van het veldbezoek en de literatuurgegevens niet geschikt geacht.

Gebiedsbescherming

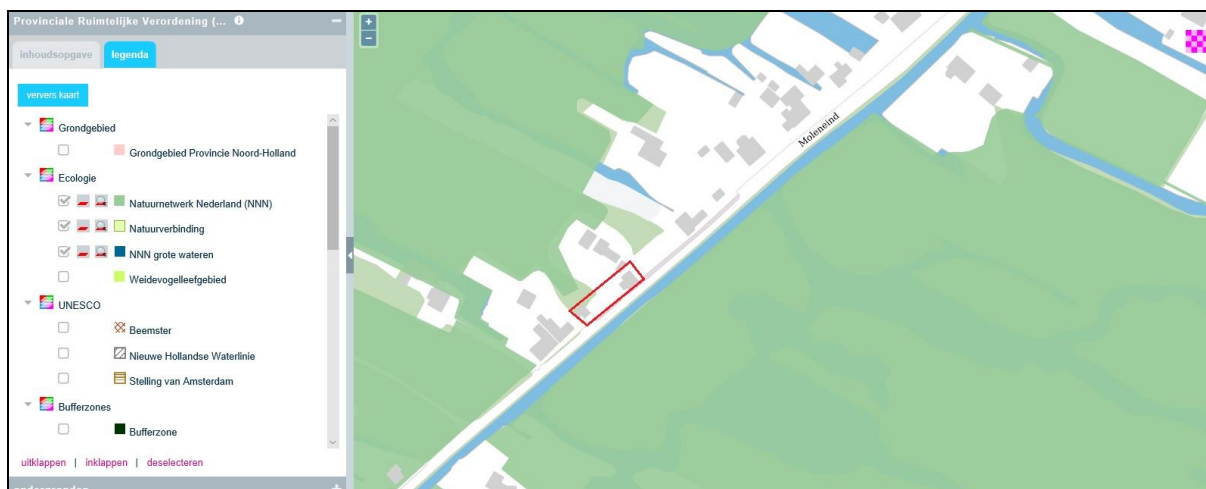
Het plangebied wordt omsloten door het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (Figuur 13) en het NatuurNetwerk Nederland (Figuur 14). Er wordt geen terrein ontnomen van het beschermde natuurgebied of het natuurnetwerk. Het plan betreft een kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling. Hoewel het bouwvlak verplaatst wordt ten opzichte van de huidige inrichting blijft de mate van bebouwing vergelijkbaar met de huidige situatie. De bestaande woning en het tuinhuisje worden vervangen door één vrijstaande woning. Het bouwvlak blijft binnen het kadastrale perceel. De bestemming van het kadastrale perceel waar de woningbouw plaatsvindt verandert niet. Momenteel heeft het reeds de bestemming wonen. De ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot oppervlakteverlies aan het Natura 2000-gebied of het NNN. Daarmee valt de ruimtelijke ontwikkeling binnen de randvoorwaarden die de provincie stelt aan ontwikkelingen in en rond het NNN (Provincie Noord-Holland, 2018a).

Figuur 13. Uitsnede van de kaart met begrenzing van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (groen gearceerd) en de ligging van het plangebied (rode kader bij de pijl).

Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen, waar de Loosdrechtse Plassen toe behoren, heeft doelstellingen enkele habitattypen en Habitatrichtlijn-soorten. De beschermde soorten waar het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor heeft zijn allemaal gebonden aan water (Ministerie van Economische Zaken, 2013). Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten, omdat hier water ontbreekt. Bij de nieuwbouw wordt het water ook niet direct aangetast. De werkzaamheden zorgen tijdelijk voor verstoring. De sloop van bestaande bebouwing, het verwijderen van beplanting en de nieuwbouw zorgen voor verschillende verstoringbronnen. De werkzaamheden veroorzaken geluidshinder en trillingen. In de veenrijke bodem kunnen de trillingen op enige afstand merkbaar zijn. De beschermde vissen uit het Natura 2000-gebied kunnen hier op reageren. De trillingen zijn echter van tijdelijke aard en de vissen hebben voldoende ruimte om uit te wijken. De geluidsoverlast, maar ook het gebruik van verlichting moet tot een minimum beperkt worden. De beschermde dieren, die hier last van kunnen hebben, komen op basis van het biotoop (waarschijnlijk) niet nabij het plangebied voor. Maar om de verstoring tot een minimum te beperken dient hier wel rekening mee gehouden te worden. Het toekomstige gebruik wordt vergelijkbaar met het huidige gebruik. Daarbij wordt de nieuwbouw energiezuiniger dan de huidige woning.

Van de beschermde habitats zijn enkele typen gevoelig voor stikstofdepositie. In Art. 1.13 uit de Wnb is bepaald dat een programma kan worden opgesteld met als doel om economische ontwikkeling mogelijk te maken zonder een negatief effect op beschermde natuurgebieden te hebben. Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft tot doel om de gevolgen van stikstofdepositie te verminderen. Middels het PAS wordt gewerkt aan een aanpak van de bron (vermindering uitstoot) en natuurherstel (vermindering of compensatie negatieve effecten). Bij de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied komt NOx-uitstoot voort tijdens de werkzaamheden en in het gebruik tijdens de nieuwe situatie. Gezien de kwetsbaarheid van de habitattypen in de Oostelijke Vechtplassen voor stikstofdepositie is het noodzakelijk om te analyseren welke depositie optreedt bij de ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van het PAS kan middels een AERIUS-berekening worden bekeken of de stikstofdepositie binnen de normen blijft. Vanwege het feit dat de inrichting en het toekomstig gebruik van het plangebied vergelijkbaar is met de huidige situatie, is de verwachting dat de stikstofdepositie binnen de toegestane normen blijft, maar het wordt aangeraden om dit middels het AERIUS-rekenmodel te onderbouwen.

Figuur 14. Detailkaart van de ligging van het NatuurNetwerk Nederland (groene arcering), zoals vastgelegd in de Provinciale Verordening, t.o.v. het plangebied (rode kader).

Beschermde houtopstanden

Het voornemen is om zoveel mogelijk bomen en struiken te behouden. Met name het groen langs de randen van het perceel wordt zoveel mogelijk gespaard, omdat het een wenselijke erfscheiding vormt. Als gevolg van de nieuwbouw moeten waarschijnlijk drie bomen met een diameter van meer dan 20 centimeter gekapt worden. Twee bomen daarvan zijn vermoedelijk aangetast door een ziekte (essentaksterfte). De kans is groot dat deze essen dit niet gaan overleven. De bomen hebben geen monumentale status. Voor de kap van de bomen is geen Omgevingsvergunning nodig.

Conclusie en aanbevelingen

Voor de herontwikkeling van het perceel aan de Moleneind 45 in Kortenhoef dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. De huidige woning (Figuur 3) en het tuinhuisje (Figuur 6) worden verwijderd. Een nieuwe vrijstaande woning komt hiervoor in de plaats. Deze wordt elders op het terrein gepositioneerd, waardoor de inrichting van het plangebied wijzigt (Figuur 2). In verband met de verkeersveiligheid wordt de nieuwbouw op grotere afstand tot de weg gerealiseerd. Het plan heeft betrekking op kadastrale percelen 1673 en 1799 in de gemeente Wijdereen, provincie Noord-Holland. In dit kader is een flora en fauna quickscan uitgevoerd. Dit verkennende onderzoek was gericht op de beschermde soorten, beschermde natuurgebieden en houtopstanden die vallen onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Het verkennende onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en twee veldbezoeken. Hierbij is het voorkomen van beschermde soorten uit de Wnb zo nauwkeurig mogelijk ingeschat. Dit heeft geleid tot de volgende bevindingen:

Vogels

Van een selectie aan vogels zijn het nest en de vaste rustplaatsen jaarrond beschermd. Eén van die soorten is de Huismus. Bij de woning zijn onder de dakpannen 11 nesten gevonden, die recent gebruikt zijn (Figuur 7). Een viertal oude nesten waren al langere tijd niet meer in gebruik (Figuur 8) en waarschijnlijk vervangen door nieuwbouw. Deze nesten waren in tact. Hoeveel nesten gelijktijdig gebruikt worden is niet bekend, omdat het onderzoek plaatsvond buiten het broedseizoen. Daarom moet bij het beoordelen van het effect van de ruimtelijke ontwikkeling op de beschermde situatie uitgegaan worden van de mogelijkheid dat alle nesten gelijktijdig in gebruik zijn (BIJ12, 2017). Daarnaast worden de struiken in de tuin gebruikt als slaapplek (Figuur 11). Tijdens beide veldbezoeken zijn diverse Huismussen waargenomen die in het plangebied en de directe omgeving leven. De sloop van de woning en herinrichting van het terrein hebben tot gevolg dat de nesten en slaapplekken verdwijnen. Hiervoor dient een ontheffing bij de provincie Noord-Holland aangevraagd te worden.

De overige jaarrond beschermde soorten kunnen worden uitgesloten. Voor de Gierzwaluw, die in gebouwen broedt, bieden de woning en het tuinhuisje geen toegankelijke plekken. In de enkele bomen in de tuin zat geen nest van een roofvogel, uil of Roek. Het dagelijkse gebruik van het plangebied zorgt ook voor te veel verstoring om een geschikte nestplaats te bieden. In algemene zin moet wel rekening gehouden worden met de aanwezigheid van broedvogels. De bomen en struiken zijn geschikt als nestgelegenheid voor zangvogels. Aangezien de nesten van alle inheemse broedvogels in Nederland beschermd zijn gedurende de broedtijd (Art. 3.1 uit Wnb) wordt aangeraden te werken buiten deze kwetsbare periode. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met juli, maar is soortspecifiek. Een Houtduif *Columba palumbus* kan bijvoorbeeld in september nog starten met broeden.

Zoogdieren

Op basis van het biotoop en terreingebruik konden de meeste strikt beschermde zoogdieren worden uitgesloten. Alleen met vleermuizen moest op voorhand rekening gehouden worden. Tijdens de veldbezoeken is gekeken naar de drie beschermde gebiedsfuncties van vleermuizen. De woning en het tuinhuisje bieden geen toegang tot besloten binnenruimtes waar een vleermuis kan verblijven. Achter de openstaande luiken naast de ramen van het woonhuis is gekeken naar vleermuizen, maar deze zijn niet aangetroffen. De herinrichting van het plangebied heeft ook niet tot gevolg dat een lijnvormige landschapsstructuur, dat kan dienen als vaste vliegroute, wordt onderbroken. Het terrein is geschikt voor vleermuizen om te foerageren, maar het heeft geen essentiële functie. In de omgeving is vergelijkbaar biotoop in ruime mate voorhanden.

De aanwezigheid van beschermde zoogdieren, die vallen in de categorie van 'nationaal beschermde soorten' (Art. 3.10 uit de Wnb) zoals Egel en kleine marterachtigen, is in het plangebied niet uit te sluiten. De kans op een verblijfplaats is klein, vanwege de beperkte omvang van het perceel. Bij de werkzaamheden moet dan ook zorgvuldig gehandeld worden. De Zorgplicht is op deze soorten van toepassing.

Overige soortgroepen

De tuin is grotendeels ingericht met aangeplante (gecultiveerde) planten en struiken. Het werd tot enkele jaren geleden ook onderhouden als tuin. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen en vanwege het gebiedsgebruik en onderhoud niet te verwachten. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. Hierdoor is de kans op amfibieën en Ringslang klein. Een enkel rondzwervend individu is nooit geheel uit te sluiten. Vanuit de Zorgplicht moet hiermee rekening gehouden worden, omdat de

algemeen voorkomende amfibieën zijn opgenomen op de vrijstellingslijst van de provincie Noord-Holland.

Voor de strikt beschermde soorten van andere soortgroepen wordt het plangebied op basis van het veldbezoek en de literatuurgegevens niet geschikt geacht.

Gebiedsbescherming

Het plangebied wordt omringd door het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' (Figuur 13) en het NatuurNetwerk Nederland (Figuur 14). De beschermde soorten, waar het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor heeft, zijn allemaal gebonden aan water (Ministerie van Economische Zaken, 2013). Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten, omdat hier water ontbreekt. Bij de nieuwbouw wordt het water ook niet direct aangetast. Veel externe effecten, zoals licht- en geluidsverstoring, van de ruimtelijke ontwikkeling op het beschermde natuurgebied zijn van tijdelijke aard. Deze verstoring treedt alleen op tijdens de werkzaamheden. Het toekomstige gebiedsgebruik is vergelijkbaar met het huidige. De ruimtelijke ontwikkeling leidt echter wel tot stikstof-uitstoot. De vraag is of dit kan leiden tot negatieve effecten op natuurwaarden in de Oostelijke Vechtplassen. In het Natura 2000-gebied zijn verschillende habitattypen aanwezig, die gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Vanuit het Programma Aanpak Stikstof (PAS) dient de stikstofdepositie als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling in kaart gebracht te worden. Op basis van de nieuwbouwplannen is de verwachting dat de stikstofdepositie binnen de toegestane normen blijft, omdat de nieuwbouwwoning energiezuiniger wordt dan huidige woning. Om dit nader te onderbouwen kan een berekening middels het AERIUS-rekenmodel uitgevoerd worden. De Natura 2000-gebieden in Nederland worden met elkaar verbonden door het NNN. Het plangebied ligt naast het NNN. De ruimtelijke ontwikkeling onttrekt geen terrein aan het natuurwetwerk. De nieuwe inrichting en het gebiedsgebruik zijn vergelijkbaar met de huidige situatie, waardoor een negatief effect redelijkerwijs kan worden uitgesloten. De ruimtelijke ontwikkeling valt binnen de toegestane randvoorwaarden van de provincie Noord-Holland (2018a).

Beschermde houtopstanden

De bomen in het plangebied vallen niet onder de bescherming van de Wnb, omdat niet voldaan wordt aan de voorwaarden uit de wetgeving. De bomen hebben ook geen monumentale status in de gemeente Wijdereen. Op basis van de Wnb is geen Omgevingsvergunning nodig om de bomen te kappen.

Aanbevelingen

Bij de quickscan is een beschermde situatie ten aanzien van de Huismus vastgesteld. Het plangebied wordt ook geschikt geacht voor een aantal 'nationaal beschermde soorten'. Om invulling te geven aan de Zorgplicht worden onderstaande aanbevelingen gedaan. Puntsgewijs leiden de resultaten van de quickscan tot de volgende aanbevelingen:

- *Vraag een ontheffing op de Wnb aan voor de Huismus*
Bij de woning zijn 11 nesten gevonden en van de struiken in de tuin is vastgesteld dat deze gebruikt worden als gezamenlijke slaapplek. Voor het aantasten van deze beschermde situaties kan op basis van Art. 3.3 een ontheffing op de Wnb worden verleend. De ontheffing dient aangevraagd te worden bij de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland-Noord (RUD NHN). De RUDNHN beoordeelt en verleent namens de provincie Noord-Holland de ontheffingen.
- *Houdt bij de werkzaamheden rekening met de aanwezigheid van dieren*
In het plangebied kunnen kleine zoogdieren en amfibieën voorkomen. Bij de werkzaamheden moet zorgvuldig gehandeld worden om onnodige slachtoffers te voorkomen. Geef de aanwezige dieren de mogelijkheid om het terrein te verlaten of verplaats de dieren zorgvuldig naar een geschikte plaats elders in de omgeving. Bij voorkeur worden de struiken in herfst verwijderd, zodat voorkomen wordt dat ze gebruikt worden als overwinteringsplek. Verstoring tijdens de winterperiode maakt de zoogdieren en amfibieën kwetsbaar.
- *Verwijder beplanting buiten de broedtijd*
Het kappen van bomen en verwijderen van beplanting wordt bij voorkeur buiten het broedseizoen uitgevoerd. Anders moet vooraf worden vastgesteld dat hier geen vogelnesten aanwezig zijn. Alle broedende inheemse vogelsoorten en hun nesten zijn beschermd (Art. 3.1 uit de Wnb). Het broedseizoen duurt globaal vanaf half maart tot en met half juli, maar is soort

specifiek en varieert jaarlijks onder invloed van het weer. Er is geen sprake van een wettelijk beschermde periode. De bescherming heeft betrekking op het bewoond zijn van het nest.

- *Besteedt aandacht aan stikstofdepositie in het kader van het PAS*
De verwachting is dat de ruimtelijke ontwikkeling niet leidt tot een significante toename van de stikstofdepositie. Maar met het oog op de stikstofgevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied wordt aangeraden hier aandacht aan te besteden in de ruimtelijke onderbouwing. Middels het rekenmodel AERIUS kan de verwachte stikstofdepositie berekend worden (<https://www.aerius.nl/nl/pas-en-aerius>). Het gaat hierbij om de depositie van de realisatiefase alsmede het toekomstige gebruik.
- *Snoei of kap de twee Gewone essen op korte termijn*
De twee Gewone essen midden op het terrein vertoonden tekenen van de essentaksterfte. Deze schadelijke ziekte verspreid zich snel door Nederland. Het tast de vitaliteit van de bomen aan, waardoor takken kunnen uitvallen of de boom kan afsterven. Om gevaarlijke situaties te voorkomen wordt aangeraden de bomen op korte termijn te snoeien of te kappen.

Literatuur

- BIJ12. 2017. *Kennisdocument Huismus Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buijs (red). 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren – Natuur in Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red). 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- FLORON. 2018. *NDFF Verspreidingsatlas planten*. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>, geraadpleegd op 18 oktober 2018. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Maxim Winkelaar Architects bv, 2018. *Moleneind 45 – Definitief Ontwerp*. Versie 21-06-2018. Maxim Winkelaar Architects B.V., Amsterdam.
- Ministerie van Economische Zaken. 2013. *Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen*. PDN/2013-095. Programmadirectie Natura 2000, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij. 2009. *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*. 26 augustus 2009. Brief Dienst Regelingen, Den Haag.
- Ministerie van LNV en VROM en de provincies. 2006. *Spelregels EHS*. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Provincie Noord-Holland. 2018a. *Provinciale Ruimtelijke Verordening mei 2018*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Provincie Noord-Holland. 2018b. *Provinciale Ruimtelijke Verordening – MabViewer*. Verkegen via <https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapViewer/>, geraadpleegd op 18 oktober 2018. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Provinciale Staten van Noord-Holland. 2016. *Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 oktober 2016 tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*. Kenmerk 836711/836731. Provinciaal Blad Nr. 109, 10 november 2016. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- RAVON. 2018. *NDFF Verspreidingsatlas amfibieën*. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>, geraadpleegd op 18 oktober 2018. RAVON, Nijmegen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Zoogdiervereniging. 2018. *NDFF Verspreidingsatlas zoogdieren*. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>, geraadpleegd op 18 oktober 2018. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.

Flora en fauna quickscan Moleneind 45 te Kortenhoef

Status uitgave	Definitief
Rapport nr.	2018-N40
Auteur	Sander D. Elzerman, Msc
Datum uitgave	19 december 2018
Foto's	Sander Elzerman
Kaartmateriaal	OpenStreetMap-auteurs, 2018 (CC BY-SA) / Ministerie van Economische Zaken, 2016 / Provincie Noord-Holland, 2018b
Projectnr.	2018072
Opdrachtgever	Van Riezen & Partners
Contactpersonen	Hans van der Laan De Vries & Don de Graaf

© Elzerman Ecologisch Advies
Leeuwerik 20
3299 BZ Maasdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Elzerman Ecologisch Advies kan door de opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.